

Motion till riksdagen 2013/14:A210

av **Hans Hoff (S)**

Villkor för utstationerade arbetare i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om villkoren för utstationerade arbetare i Sverige.

Motivering

Det finns ett stort antal utländska företag, som åtar sig olika typer av uppdrag i Sverige. De arbetar framför allt som underentreprenörer i byggbranschen. Anställda i dessa företag har mycket dåliga villkor. De får endast en bråkdel av avtalsenlig lön, har obefintlig skyddsutrustning och bor primitivt på arbetsplatsen.

LO har undersökt hur många så kallade utstationerade arbetare det finns i landet. Rapporten visar att inom byggbranschen utgör andelen utstationerade arbetstagare närmare 19 procent av den totala arbetskraften och inom skogsbruket cirka 11 procent. I övriga branscher är andelen utstationerade mer blygsam.

Motivet till den stora andelen utstationerade i vissa branscher är en önskan att minska företagets kostnader på olika sätt genom kryphål i lagen och att spela olika länders skatte- och socialförsäkringssystem mot varandra. Det kan handla om att undvika svensk skattelagstiftning, bolagsskatt, sociala avgifter, kostnader för tjänstepension, försäkringar eller annat. Detta dumpar kostnaderna för arbetskraften och gör det svårt för svenska företag att kunna konkurrera på lika villkor. Inte sällan rör det sig om rent fusk och hänsynslöst utnyttjande av anställda, vilket återkommande rapporterats i medierna.

För facket är det svårt att bevaka hur kollektivavtal följs. Samtidigt har anställningsvillkoren för arbetarna försvårats på grund av brist på stöd i lagstiftning och avsaknad av myndighetskontroll. För facket är det mycket svårt att

Fel! Okänt namn på

få kontakt med utstationerade företag och det finns många erfarenheter av fusk och olagligheter.

Ett antal utländska företag agerar som om de vore utstationerade, men har i praktiken etablerat sig varaktigt i Sverige. Det gäller framför allt företag inom byggbranschen. Det ger en lägre kostnad för arbetskraften samtidigt som de anställda saknar det sociala skyddsnät som följer av kollektivavtalet.

De fackliga organisationerna har också betydande svårigheter att kontrollera att avtalen efterlevs på grund av språksvårigheter och arbetarnas rädsla för att bli av med jobbet. Det förekommer också dubbla anställningskontrakt: ett att visa upp för det svenska kundföretaget och facket och ett hemligt med sämre villkor som de utländska arbetarna har tvingats acceptera.

Det är angeläget att huvudentreprenören blir ansvarig för att alla entreprenörer i ett projekt följer de lagar och avtal som gäller i Sverige. Nu kan en huvudentreprenör utan risk för ansvar anlita underentreprenörer som fuskar med regler. Detta trots att det är helt uppenbart att offererade priser inte baseras på justa villkor.

Stockholm den 20 september 2013

Hans Hoff (S)